

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Η έμπνευση για αυτό το βιβλίο είχε δύο πηγές. Η πρώτη ήταν ένας χαρακτήρας, η δεύτερη μία πλοκή.

Πρώτα, ο χαρακτήρας. Πριν από δεκαπέντε χρόνια περίπου ερευνούσα μια υπόθεση στην Οκλαχόμα όταν βρήκα ένα κιβώτιο με έγγραφα με την ένδειξη «Centurion Ministries». Εκείνη την εποχή γνώριζα ελάχιστα πράγματα για τις προσπάθειες αποφυλάκισης αθώων και δεν είχα ξανακούσει για τη Centurion. Ρώτησα εδώ κι εκεί, και τελικά πήγα στα γραφεία τους στο Πρίνστον του Νιου Τζέρσι.

Ο Τζέιμς Μακλόσκι ίδρυσε τη Centurion Ministries το 1980, ενώ ήταν ακόμη φοιτητής θεολογίας. Δουλεύοντας ως εφημέριος σε εκκλησία, γνώρισε έναν φυλακισμένο που επέμενε ότι ήταν αθώος. Ο Τζιμ τελικά τον πίστεψε και άρχισε την προσπάθεια να αποδείξει την αθωότητά του. Η αποφυλάκισή του ενέπνευσε τον Τζιμ να αναλάβει μια δεύτερη υπόθεση και μετά μια τρίτη. Επί σαράντα χρόνια σχεδόν, ο Τζιμ ταξιδεύει στη χώρα, συνήθως μόνος, και σκαλίζει για να ανακαλύψει χαμένα στοιχεία και δυσεύρετους μάρτυρες, σε αναζήτηση της αλήθειας.

Μέχρι σήμερα, εξήντα τρεις άντρες και γυναίκες χρωστούν την ελευθερία τους στον Τζιμ και την αφοσιωμένη ομάδα της Centurion Ministries. Η ιστοσελίδα τους αφηγείται πολύ καλύτερα την ιστορία τους. Ρίξτε μια ματιά, και αν σας περισσεύουν μερικά δολάρια, στείλτε τους μια επιταγή. Όσο περισσότερα χρήματα έχουν τόσο περισσότερους αθώους αποφυλακίζουν.

Η πλοκή του βιβλίου βασίζεται δυστυχώς σε μια αληθινή ιστορία, και αφορά έναν φυλακισμένο στο Τέξας, τον Τζο Μπράιαν. Πριν από τριάντα χρόνια ο Τζο καταδικάστηκε άδικα για τον φόνο της γυναίκας του, ένα φρικτό έγκλημα που συνέβη νύχτα ενώ ο Τζο κοιμόταν στο δωμάτιο του ξενοδοχείου του δύο ώρες μακριά. Η έρευνα ήταν γεμάτη λάθη από την αρχή. Ο πραγματικός δολοφόνος δεν ανακαλύφθηκε ποτέ, αλλά σημαντικά στοιχεία δείχνουν έναν πρώην αστυνομικό που αυτοκτόνησε το 1996.

Η εισαγγελία δεν μπορούσε να αποδείξει κάποιο κίνητρο που θα έκανε τον Τζο να σκοτώσει τη γυναίκα του, γιατί απλούστατα τέτοιο κίνητρο δεν υπήρχε. Ο γάμος τους δεν είχε προβλήματα. Το μοναδικό τεκμήριο που υποτίθεται ότι τον συνέδεε με το έγκλημα ήταν ένας μυστηριώδης φακός που βρέθηκε στο πορτμπαγκάζ του αυτοκινήτου του. Ένας εμπειρογνώμονας είπε στους ενόρκους ότι οι μικροσκοπικές κηλίδες που βρέθηκαν πάνω του ήταν αίμα του θύματος. Επομένως, δήλωσε ο εμπειρογνώμονας, ο φακός ήταν παρών στον τόπο του εγκλήματος, παρόλο που δεν βρέθηκε εκεί αλλά στο αυτοκίνητο.

Η μαρτυρία του εμπειρογνώμονα ήταν αβάσιμη, γεμάτη εικασίες και χωρίς επιστημονική βάση. Το δικαστήριο του επέτρεψε επίσης να διατυπώσει τη θεωρία ότι ο Τζο μάλλον έκανε ντους μετά τον φόνο για να απαλλαγτεί από τις κηλίδες αίματος, παρόλο που δεν υπήρχε καμία απόδειξη για αυτό. Αργό-

τερα ο εμπειρογνώμονας υπαναχώρησε και αναίρεσε αυτές τις εκτιμήσεις του.

Ο Τζο θα έπρεπε να αθωωθεί και να αποφυλακιστεί εδώ και χρόνια, αλλά αυτό δεν έχει συμβεί ακόμη. Η υπόθεσή του μαζεύει σκόνη στο Εφετείο του Τέξας. Είναι εβδομήντα εννιά χρόνων και η υγεία του επιδεινώνεται. Στις 4 Απριλίου 2019 απορρίφθηκε για έβδομη φορά το αίτημά του για αποφυλάκιση υπό επιτήρηση.

Τον Μάιο του 2018, το *New York Times Magazine* σε συνεργασία με τη μη κερδοσκοπική δημοσιογραφική οργάνωση ProPublica δημοσίευσαν ένα άρθρο σε δύο μέρη για την υπόθεση του Τζο. Είναι ένα εξαιρετικό παράδειγμα ερευνητικής δημοσιογραφίας. Η δημοσιογράφος Πάμελα Κόλοφ εξέτασε αριστοτεχνικά κάθε πλευρά του εγκλήματος και της δίκης, καθώς και την κατάρρευση του δικαστικού συστήματος.

Έτσι, ευχαριστώ στον Τζιμ Μακλόσκι και τον Τζο Μπράιαν για τις ιστορίες τους. Είναι πραγματικά λυπηρό που ο Τζιμ δεν ανακάλυψε την υπόθεση του Τζο πριν από τριάντα χρόνια. Ευχαριστώ την Πάμελα Κόλοφ για την εξαιρετική δουλειά της και για την παρουσίαση της υπόθεσης σε ένα πολύ ευρύτερο ακροατήριο.

Ευχαριστώ επίσης τον Πολ Καστελέιρο, την Κέιτ Τζέρμοντ, τον Μπράιαν Στίβενσον, τον Μαρκ Μέσλερ, τη Μάντι Ντελόουν και την Ντέιρντρ Ενράιτ.